

Ivanka

Keď mala Tanka päť rokov, hrávala sa s Tonkom na mamičku a otecka. Kým ona piekla pieskové bábovky a zametala drevené prahy plástového domčeka, musel Tonko strážiť gumenú Ivanku.

Tanka ho neprestajne napomínala, aby dával pozor, nech mu nespadne. Mohla by si pri tom rozbiť hlavu a stratiť aj druhé očko. Tonko preto jednou rukou kopil piesok, z ktorého staval hrad a druhou držal Ivanku pevne za nohu.

Na tanieri ostali nezachránené medové kvapky stečené po chlebe. V duchu k nim dokreslila medové mraky, medové slnko, medový kvet, napísala I - van - ka.

V úli to bzučalo zúrivými telefonátmi o najnovšom architektonickom zázraku a piskľavým leštením vitrínok.

Keď mala Tanka viac rokov, prestal sa s ňou Tonko hrať. Plástový domček zametala iná Tanka a iný Tonko sa mal postarať o gumenú Ivanku. Hrala sa radšej na obchod, predávala škatuľky od liekov, lesklé cukríkové obaly, plastové fľaše od mlieka. Každý deň všetko zoradila nanovo od najmenšieho po najväčšie, poutierala nasadaný prach.

Ivanke v hlave hučalo ako v úli.

Neplývať vodou, nejesť v obývačke.

Udržiavať čistotu.

Nechytať sklenený stôl, sklenené tabule, sklenené vitríny. Nepridržať sa zábradlia.

Nedotýkať sa – krehké. Nedotýkať sa – drahé. Nedotýkať sa.

Pre neho platí, leštit' plásty pod dozorom.

Keď mala Tanka dvadsať rokov, začali sa s Tonkom opäť hrať.

Ústa prisali na plást.

Odvtedy Tonko znova stavia pieskové hrady a Tanka pečie dookola pieskové bábovky.

Robia to pre seba.

Ivanka je tam, akoby tam ani nebola.

Ivanka sa už nemôže ani prizerať. Prestali ju držať za nohu.

Ostala ležať v plástovom domčeku.

Návšteva

Vyberám misu so zlatým okrajom. Príležitostnú misu so zlatým okrajom, z ktorej jedávame len vtedy, keď k nám príde nejaká návšteva, a pritom sa tvárime, že z takej misy jedávame ráno, na obed, večer.

Vymieňam gumený obrus za hosťovský a namiesto príborov s drevenou rúčkou podávam na látku mamino pozlátené dedičstvo.

Pozýva nás za stôl. Usmieva sa tak široko, že by jej z kútika do kútika mohli naťahať šnúry na bielizeň, ktoré od otca dranká už asi rok a pol. Položí na stôl misu so slepačou polievkou, stojí. Neuroticky na mňa zažmurká.

Keď k nám niekto príde, modlíme sa. Ak nás príde pozrieť „zatratený ateista“, pridávame k otčenášu aj zdravas a sláva. Ak je rozvedený, vyrobíme si sviatok svätej rodiny. A ak k nám zavíta môj ujo, pridáva mama k sviatku a sláve aj prosbu za obrátenie.

Sami od seba to nerobievame. Sami od mamy to robievame dvakrát do roka. Na Štedrý deň a Veľkonočnú nedeľu. Mama je príliš bohabojná. Bohabojí sa, že ak si počas týchto dní ako rodina neodchválime svätých a nepoškrvených, nikto ju nespasí a ona sa len kvôli nám nedostane do neba. Zbožne zopína ruky, dôrazne artikuluje, pričom bleskovo rozmýšľa, čo bude nasledovať.

Otčenáš, zdravasmária, orodujte už za nás, skôr než nám vychladne polievka a mama vysloví všetky slová na jeden dych.

Sadáme za stôl. Musím čakať, až si načerpá návšteva. Potom musím čakať, až si naberie môj otec. A napokon musím čakať, až môj brat vyloví z misy všetku kuracinu. Nakoniec mama ukáže na zvyšnú polievku. My dve nepotrebujeme byť silné. Nevieme hrýzť, iba chlípať.

Pokým jeme, kladie mama svojmu bratovi otázky. Pýta sa len na to, čo o ňom vie, aby sa opäť dozvedela, že robí v tej istej firme, je znova bez frajerky a ešte stále nemá dostatok peňazí, aby si zrekonštruoval polorozpadnutý byt.

Medzitým demonštruje našu súdržnosť, tlačí nás s bratom k sebe, až si pripadám ako zväzok cibule z hypermarketu, otláčený tesnou gumičkou, a donekonečna opakuje „smutné“. Potom ujovi vykresľuje bratovu a moju budúcnosť vo farbách roztápajúceho sa jahodového dezertu. Zatína do živého, slová z nej nekontrolovateľne vyskakujú ako triesky. Srší dojomom prigumičkovanej spolupatričnosti.

Vymení gumený obrus za hosťovský, prestrie, podáva na stôl moje pozlátené dedičstvo.

Pozývam k mise so slepačou polievkou. Najprv host', potom silní, napokon my.

Neuroticky na mňa zažmurká.

Vstávam.

Jedným dychom prednášam modlitbu za mamu.